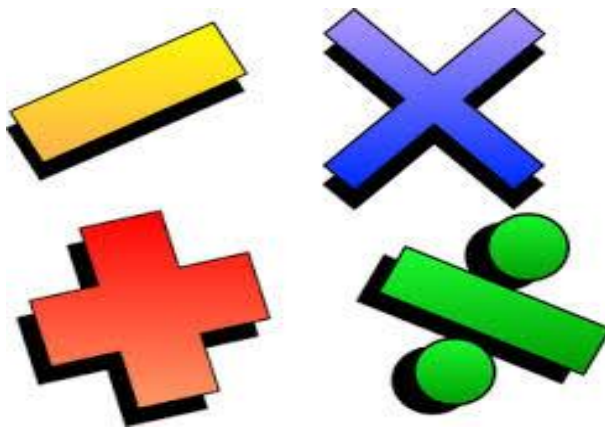

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصل اول حساب

عملیه تفریق اعداد طبیعی :

تفریق در لغت کم کردن اشیای هم جنس را گویند. و در اصطلاح **عملیه تفریق** معکوس **عملیه جمع** است و دارای اجزای ذیل می باشد.

$$a-b=c$$

مفروق به معنی **تفریق شده** و **مفروق منه** به معنی **تفریق** شده از آن می باشد.

مثال: عدد 9 را از عدد 4 تفریق نمایید؟

$$9 - 4 = 5 \text{ تفریق سطری}$$

تفریق ستونی

$$\begin{array}{r} 3262 \\ -1221 \\ \hline 2041 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 682 \\ -431 \\ \hline 251 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ -23 \\ \hline 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ -6 \\ \hline 3 \end{array}$$

تمرین:

سوال های ذیل را حل نماید ؟

24	55	19	2423	210
<u>-12</u>	<u>-33</u>	<u>-8</u>	<u>-153</u>	<u>-110</u>

سوال ذهنی :

تفریق در لغت به معنی.....است.

الف زیاد کردن **ب** ضرب کردن

ج کم کردن **د** تقسیم کردن

عنصر عینیت عملیه تفریق :

عنصر عینیت عملیه تفریق عدد 0 است . یعنی اگر از هر عدد صفر کم شود حاصل تفریق دو باره خود همان عدد می شود. صفر بنام عنصر خنثی در عملیه تفریق نیز یاد میشود.

$$3 - 0 = 3$$

$$22 - 0 = 22$$

$$100 - 0 = 100$$

نکات مهم : 1) اگر از **مفروق منه** **مفروق** را تفریق کنیم
حاصل **تفریق** حاصل می شود. 2) اگر از **مفروق منه**
حاصل **تفریق** را تفریق کنیم **مفروق حاصل** می شود. 3)
اگر با **مفروق حاصل** **تفریق** را جمع کنیم **مفروق منه**
حاصل می شود بصورت عموم می توانیم بنویسیم.

کارخانگی :

عملیه تفریق را اجرا نمایید؟

$$\begin{array}{r} 132 \\ -110 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 432 \\ -211 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 456 \\ -321 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 789 \\ -654 \\ \hline \end{array}$$